

Germiýanogly Alişar beg

Category: Kitapcy, Taryhy şahslar
написано kitapcy | 23 января, 2025
Germiýanogly Alişar beg

TARYHY ŞAHSYÝETLER – 17:

► ALIŞAR BEG

"Gurulyş. Osman" teleserialyna yzygiderli tomaşa edýänlere Alişar begiň kimdigi gyzykly bolsa gerek. Teleserialda Alişar begiň obrazyny türk aktýory Saruhan Hünel janlandyrýar. Belli türk aýdymçysy Emrah bilen bilelikde oýnan kinofilmleri arkaly giňden tanalýan kaka tarapdan asly selanikli alban, eje tarapdan bagdatly arap bolan Saruhan Hüneliň dogany Asly Hünel hem türk halk aýdymy ugrunyň belli aýdymçysydyr.

■ Alişar beg kim bolupdyr?

Ýogsa-da, Alişar beg (hakyky ady Kerimüddin Alyşir) kim bolupdyr? Onuň osmanly taryhyndaky tutýan orny nähili?

Türkmenistanly tomaşaçylaryňam söýüp tomaşa edýän "Gurulyş. Osman" teleserialynda ady ýygy-ýygýdan tutulýan Alişar beg aslyýeyinde ýaşap geçen taryhy şahsyýet we ol osmanly döwründe Anadoly Seljukly türkmen döwletiniň dargap başlansoň dörän türkmen begliklerinden biri bolan Germiýanogullary begligini (1300-1423 ýý) dolandyrypdyr, şeýle-de Kütahýa begi hökmünde-de tanalypdyr.

Kütahýa sebitlerinde oturýan Germiýanogullary bilen gaýylaryň arasynda dostlukly gatnaşyk saklanypdyr, emma Alişar beg hilegär adam bolupdyr.

Eskişehiriň Kütahýa etrabyna degişlidigini öňe süren Kütahýa begi Germiýanogly Alişar beg nökerlerinden birini Eskişehire ugradyp, bazara çykarylýan harytlardan paç talap edipdir.

Osman Gazy beg gelen nökeriň yzyna "it salyp" kowýar we bazaryň işgärlerine çörek puly bolsun diýip, her gelýän ýükden iki akça paç almagy ýola goýýar. Şonuň üçin Osman Gazy bilen

Germiýanogly Alişaryň arasynda kiçeňräk çaknyşyk bolup geçýär we Osman Gazy üstün çykýar. Kütahýadan we başga ýerden gelen türkmenler Garajahisara ýerleşýärler. Mundan soň Osman Gazy käte Eskişehirde, käte Sögütde, käte-de Garajahysarda oturyp, ýurduň ösmegi, adalatyň ýaýylmagy we halkyň hak-hukuklarynyň goralmagy ugrunda tagallasyny gaýgyrmandyr.

Aslyýetinde, teleserialdaky seljukly beginiň obrazyndaky Alişaryň Dünder beg bilen dil birikdirip, Osman Gaza garşy söweşmegi, onuň Dünder begiň ogly Batyr begi öldürmegi, hilegärçilikli oýun gurnap, Aýgüli özüne nikalap almagy we ş.m. epizodlaryň barsy çeper senariýanyň önümidir, ýagny beýle zatlar taryhda bolup geçen zatlar däl. Taryhda bolup geçen zatlar – ýokarda hem aýdysymyz ýaly, Germiýanogly Alişar begiň Osman Gazy bilen arasynda Kütahýanyň we bazar meselesiniň üstünde turan kiçeňräk düşünişmezliginden ybarat ýa-da başga oňyn we oňaysyz gatnaşyklary bar bolanam bolsa, biziň günlerimize çenli gelip ýeten taryhy çeşmelerde agzalýan zat ýok.

@ Kitapçylar.

Taryhy şahslar